

با توجه به وجود آیات و عبارات قرآن کریم
حفظ حرمت آیات و اسماء متبرکه ضروری است.

بیست و یکمین جشنواره قرآن و عترت (علیهم السلام)

دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور

بخش کتبی – مرحله دانشگاهی

سوالات رشته آشنایی با مفاهیم نهج البلاغه

کتاب سیری در نهج البلاغه

شامل: ۴۵ سوال ۴ گزینه‌ای و ۵ سوال تشریحی

روز و تاریخ آزمون: سه شنبه ۹۵/۲/۱۴

زمان برگزاری آزمون: ۴۵ دقیقه

■ تذکرات مهم:

- حتماً مشخصات خود را بر روی پاسخنامه سوالات چهارگزینه‌ای بنویسید.
- پاسخ سوالات تشریحی را در پشت پاسخنامه بنویسید و در صورت استفاده از برگه اضافی حتماً مشخصات خود را بر روی برگه اضافی نوشته و از مراقبین محترم بخواهید برگه را به پاسخنامه چهارگزینه‌ای شما پیوست نمایند.
- سوالات چهارگزینه‌ای دارای امتیاز منفی می‌باشد و به ازای ۳ پاسخ غلط، یک امتیاز کسر خواهد شد.
- ملاک انتخاب رتبه‌های برتر، امتیاز سوالات چهارگزینه‌ای است.
- در صورت وجود امتیازات مساوی، پاسخ سوالات تشریحی ملاک انتخاب رتبه‌های برتر خواهد بود.
- در پایان آزمون، سوالات را به همراه پاسخنامه تحویل مراقبین محترم بدهید.

■ به سوالات ذیل بر اساس "متن کتاب سیری در نهج البلاغه" پاسخ دهید:

- ۱- کدام کتاب با هدف گردآوری اسناد و مدارک نهج البلاغه تدوین شده است؟
الف) دستورمعالم الحکم (ب) نثر اللثالی (ج) نهج السعاده (د) غرر و درر
- ۲- این سخن درباره ی سید رضی (ره) از کیست؟ «اگر بگویم در همه ی قریش شاعری به این پایه نرسیده است، دور از صواب نگفته ام»
الف) شیخ محمد عبده (ب) ابن ابی الحدید (ج) ثعالبی (د) شیخ مفید
- ۳- به گفته سید رضی (ره) پس از القای کدام خطابه ی علی (ع) بدن ها لرزید، اشک ها جاری شد و دل ها به تپش افتاد؟
الف) الغراء (ب) همام (ج) متقین (د) شقشقیه
- ۴- این سخن از کیست؟ «قریش پیش از علی (ع) از فصاحت آگاهی نداشت، علی (ع) به قریش درس فصاحت آموخت.»
الف) جاحظ (ب) عبدالحمید کاتب (ج) معاویه (د) ابن عباس
- ۵- این جمله از کیست؟ «ارزش هر کسی همان است که می داند.»
الف) امام صادق (ع) (ب) امام علی (ع) (ج) جاحظ (د) سید رضی (ره)
- ۶- به چه کسی لقب «امیر البیان» دادند و او در جمله ای خود را بند کفش علی (ع) هم به حساب نیاورد؟
الف) طه حسین (ب) شکیب ارسلان (ج) جرج جرداق (د) صعصعه بن صوحان
- ۷- در کلام علی (ع) "عبادت برده صفتان" کدام است؟
الف) عبادت گروهی که خدا را به انگیزه پاداش می پرستند.
ب) عبادت گروهی که خدا را برای این که از او سپاسگزاری کرده باشند می پرستند.
ج) عبادت گروهی که خدا را از ترس می پرستند.
د) عبادت گروهی که خدا را عامیانه و جاهلانه می پرستند.
- ۸- ریشه ی همه ی آثار معنوی و اخلاقی و اجتماعی که در عبادت است، چیست؟
الف) یاد حق (ب) سپاسگزاری از خدا
ج) غیر خدا را از یاد بردن (د) گزینه الف و ج
- ۹- در کلام امام علی (ع) کدام گزینه، حالات و مقامات و کرامت هایی که برای اهل معنی در پرتو عبادت رخ می دهد، را به تصویر می کشد؟
الف) حفت بهم الملائکه (ب) تنزلت علیهم السکینه
ج) فتحت لهم ابواب السماء (د) همه موارد
- ۱۰- کدام یک از خطبه های نهج البلاغه اشاره به مهدی موعود (عج) دارد؟
الف) ۱۴۸ (ب) ۱۹۷ (ج) ۲۲۵ (د) ۲۲۰
- ۱۱- امام علی (ع) در مورد کدام عبادت می فرماید: «و انها لتحت الذنوب حت الورق و تطلقها اطلاق الربق و شبهها رسول الله (ص) بالحمه تكون علی باب الرجل ...»
الف) روزه (ب) حج (ج) نماز (د) شب زنده داری

۱۲- این سخن خطاب به امام علی(ع) از کیست؟ «تو با قبول خلافت به آن زینت بخشیدی و جلال دادی اما خلافت تو را زینت نبخشید و جلال نداد، تو به خلافت رفعت دادی و مقامش را بالا بردی ولی خلافت به تو رفعت نداد و مقام تو را بالا نبرد، خلافت به تو نیازمندتر است از تو به خلافت.»

الف) ابن عباس ب) صعصعه بن صوحان ج) جاحظ د) ابن ابی الحدید

۱۳- بزرگترین حقوق متقابل در خطبه ۲۱۴ نهج البلاغه از زبان امام علی(ع) چه چیزی عنوان شده است؟

الف) حق والدین بر فرزندان ب) حق حکومت بر مردم ج) حق مردم بر حکومت د) گزینه ب و ج

۱۴- امام علی(ع) در کدام خطبه به حکم اسلام که اجازه نمی دهد وقتی اجتماع به دو طبقه ستمگر و ستمکش، (یکی پرخور ناراحت از پرخوری و دیگری گرسنه ناراحت از گرسنگی) تقسیم می شود، دست روی دست بگذارد و تماشاچی باشد، اشاره می کند؟

الف) الغراء ب) شقشقیه ج) قاصعه د) متقین

۱۵- این جمله به نقل از ژان ژاک روسو در کتاب قرارداد اجتماعی از کیست؟ «همان قسمی که چوپان طبیعتاً بر گله های خویش برتری دارد، قانددین قوم، جنساً بر مرئوسین خود تفوق دارند.»

الف) گرسیوس ب) فیلون ج) کالینگولا د) هابز

۱۶- یکی از موجبات عقبگرد مذهبی از نظر روانشناسی مذهبی چیست؟

الف) این که نوعی پیوند تصنعی میان اعتقاد به خدا و سلب حقوق سیاسی ایجاد شود.

ب) این که اولیای مذهب میان مذهب و یک نیاز طبیعی تضاد برقرار کنند.

ج) این که نوعی ارتباط منفی میان دموکراسی و حکومت مردم بر مردم و بی خدایی فرض شود.

د) این که خدا را نفی کنیم تا بتوانیم خود را ذی حق بدانیم.

۱۷- اساس نظریه فلسفی کدام دانشمند در حقوق سیاسی این است که حکمران تجسم دهنده شخص مردم است و هرکاری که بکند مثل این است که خود مردم کرده اند؟

الف) گرسیوس ب) روسو ج) هابز د) فیلون

۱۸- امام علی(ع) در خطبه ۱۲۴ نهج البلاغه کدام موضوع مهم را برای گفتن، وسیع ترین میدان ها و برای عمل کردن تنگ ترین میدان ها میدانند؟ ... اوسع الاشياء فی التواصف واضيقها فی التناصف.

الف) حق ب) ایمان ج) عدل د) انصاف

۱۹- طبرسی در مجمع البیان ذیل آیه ۵۸ سوره مبارکه نساء: «ان الله یأمرکم ان تودوا الامانات الی اهلها...»، منظور از امانت را چه می داند؟

الف) مطلق امانت ها ب) رعایت مردم توسط حکمرانان

ج) اداء نماز زکات و روزه و حج د) گزینه الف و ب

۲۰- این جمله امام علی(ع) خطاب به کیست؟ «مبادا بینداری که حکومتی که به تو سپرده شده است یک شکار است که به چنگ افتاده است؛ خیر امانتی بر گردنت نهاده شده است.»

الف) امام حسن (ع) ب) مالک اشتر ج) عامل آذربایجان د) ابوبکر

۲۱- این متن و دستورالعمل امام علی(ع) در خصوص حکومت و عدالت خطاب به کیست؟ «فان حقاً علی الوالی ان لا یغیره علی رعیتہ فضل ناله و لا طول خص به و ان یزیده ما قسم الله له من نعمه دنواً من عبادہ و عطفاً علی اخوانه». لازم است والی را که هرگاه امتیازی کسب می کند و به افتخاری نائل می شود، آن فضیلت ها و موهبت ها او را عوض نکند، رفتار او را با رعیت تغییر ندهد، بلکه باید نعمت ها و موهبت های خدا بر او، او را بیشتر به بندگان خدا نزدیک و مهربان تر گرداند.

الف) سران سپاه (ب) مالک اشتر (ج) عامل آذربایجان (د) مأمورین جمع آوری مالیات
۲۲- استدلالات امام علی(ع) در نهج البلاغه درباره احقیت و اولویت اهل بیت(ع) و مخصوصاً شخص ایشان کدام است؟
الف) وصیت و نص رسول خدا(ص)
ب) شایستگی امیر مؤمنان(ع)
ج) روابط نزدیک نسبی و روحی امیرمؤمنان(ع) با رسول خدا(ص)
د) همه موارد

۲۳- در کدام خطبه نهج البلاغه به مسأله نص اشاره شده و صریحاً درباره اهل بیت(ع) می فرماید: «و فیهم الوصیه و الوراثه»

الف) خطبه ۲ (ب) خطبه ۱۲۴ (ج) خطبه ۳۳ (د) خطبه ۱۹۷
۲۴- امامیه معتقدند فرد اعتراض کننده ای که در خطبه ۱۷۰ نهج البلاغه به امام علی(ع) در حضور جمع گفت: پسر ابوطالب تو بر امر خلافت حریصی، کیست؟

الف) سعد ابی وقاص (ب) ابوعبیده جراح
ج) مردی از بنی اسد (د) سعد بن ابی عبادہ انصاری
۲۵- امام علی(ع) در کدام خطبه صریحاً می فرماید: «اری تراثی نهباً» و با این کلام، به غارت برده شدن وراثت معنوی و الهی و حق خلافت خود اشاره می کنند؟

الف) قاصعه (ب) غراء (ج) شقشقیه (د) همام
۲۶- این جمله از خطبه شقشقیه اشاره به کدام جنبه ی برتری و ارجحیت امام علی(ع) برای امر خلافت دارد؟ «اما والله لقد تقمصها ابن ابی قحافه و انه لیعلم ان محلی منها محل القطب من الریح ینحدر عنی السیل و لا یرقی الی الطیر»

الف) لیاقت و فضیلت (ب) نص (ج) وصیت (د) قرابت و نسب

۲۷- انتقاد از ابوبکر به صورت خاص در کدام خطبه ی نهج البلاغه آمده است؟

الف) قاصعه (ب) شقشقیه (ج) غراء (د) همام

۲۸- خصوصیات اخلاقی عمر که در نهج البلاغه مورد انتقاد قرار گرفته، کدام است؟

الف) درّه عمر (ب) خشونت و غلظت او

ج) شتابزدگی در رأی و عدول از رأی (د) گزینه ب و ج

۲۹- ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه، کدام تعبیرات کلام امام علی(ع) را تلخ ترین و شدیدترین تعبیرات می شمارد؟

الف) انتقادات امام(ع) از ابوبکر (ب) انتقادات امام(ع) از عمر

ج) انتقادات امام(ع) از عثمان (د) انتقادات امام(ع) از معاویه

۳۰- کدام قیام است که به تعبیر علی(ع) در نهج البلاغه، احدی جز خودش جرأت انجام آن را نداشت؟

الف) قیام علیه خوارج (ب) قیام علیه معاویه (ج) قیام علیه طلحه و زبیر (د) قیام علیه عثمان

۳۱- فریادهای علی(ع) در زمان خلفای راشدین، خطاب به امت اسلام به دنبال احساس کدام خطر عظیم اجتماعی بود؟

الف) خطری که غنائم به وجود آورد. (ب) خطری که معاویه ایجاد کرده بود.
ج) خطری که خوارج ایجاد کرده بودند. (د) خطری که وحدت امت اسلامی را تهدید می کرد.

۳۲- کدام گزینه از اصول جهان بینی اسلامی نیست؟

الف) هیچ گونه ثنویتی در هستی نیست.
ب) آفرینش از نظر بینش توحیدی اسلام به دو بخش باید و نباید تقسیم می شود.
ج) جهان بینی اسلامی بر روی توحید در فاعلیت تکیه فراوان کرده است.
د) اندیشه چرخ کجمدار و فلک کج رفتار یک اندیشه اسلامی نیست.

۳۳- این که می گویند آنچه از نظر اسلام مذموم و مطرود است، علاقه به دنیا است؛ درست است یا نادرست؟

الف) درست است (ب) نادرست است (ج) هم درست است و هم نادرست (د) هیچکدام

۳۴- کدام گزینه صحیح نیست؟

الف) از نظر اسلام، رابطه انسان و جهان رابطه چاه و در چاه افتاده است.
ب) از نظر اسلام، رابطه انسان و جهان رابطه سوداگر با بازار تجارت است.
ج) از نظر اسلام، رابطه انسان و جهان رابطه عابد و معبد است.
د) از نظر اسلام، رابطه انسان و جهان رابطه اسب دونده با میدان مسابقه است.

۳۵- شهید مطهری(ره) کدام شاعر را یکی از نکته سنج ترین و مذهبی ترین شعرای پارسی زبان می داند؟

الف) عطار (ب) مولوی (ج) ناصر خسرو (د) سعدی

۳۶- کتاب "جامع الحکمتین" اثر کیست؟

الف) وحشی کرمانی (ب) عطار (ج) ابن ابی الحدید (د) هیچکدام

۳۷- این شعر از کیست؟

آن یکی در پیش شیر دادگر
حیدرش گفتا که دنیا نیست بد
ذم دنیا کرد بسیاری مگر
همدیش گفتا که دنیا نیست بد
همدیش گفتا که دنیا نیست بد
هم شب و هم روز باید گشت و کار

الف) ناصر خسرو (ب) عطار (ج) مولوی (د) وحشی کرمانی

۳۸- علی(ع) در این کلام: «ولنعم دار من لم یرض بها دارا» دنیا را در چه صورتی جای خوبی می داند؟

الف) در صورتی که انسان آن را گذرگاه بداند. (ب) در صورتی که انسان بداند دنیا قرارگاه دائمی نیست.
ج) در صورتی که انسان آن را خانه ی خود قرار ندهد. (د) همه موارد

۳۹- آنچه از نظر اسلام در رابطه انسان و دنیا، آفت و بیماری انسان تلقی شده و اسلام در تعلیمات خویش با آن مبارزه بی امان دارد چیست؟

الف) علاقه انسان به دنیا (ب) وسیله و راه واقع شدن دنیا (ج) هدف و مقصد قرار گرفتن دنیا (د) ارتباط انسان با دنیا

۴۰- در کدام گزینه از نظر مکتب های انسانی جای هیچ گونه شک و تردید نیست؟

- الف) هر چیزی که انسان را به خود ببندد و در خود محو نماید بر ضد شخصیت انسانی است.
ب) هر چیزی که انسان را به خود ببندد و در خود محو نماید او را راکد و منجمد می کند.
ج) سیر تکامل انسان، لایتناهی است و هرگونه توقفی و رکودی و بستگی ای بر ضد آن است.
د) همه موارد

۴۱- کدام گزینه در رابطه با کلمه «لا اله الا الله» به عنوان شهادت اول اسلام صحیح نیست؟

- الف) شهادت اول اسلام، تنها یک آری است.
ب) شهادت اول اسلام، ترکیبی از نه و آری است.
ج) شهادت اول اسلام، اثبات و ایجاب و ایمان و تسلیم نسبت به ذات حق است.
د) شهادت اول اسلام، پایه اساسی بنای اسلام است.

۴۲- در نهج البلاغه به پیروی از قرآن چند دسته تعبیر در خصوص رابطه انسان و دنیا وجود دارد؟

- الف) یک دسته ب) دودسته ج) سه دسته د) چهار دسته

۴۳- کدام گزینه صحیح نیست؟

- الف) در مکتب های فلسفی جدید شخصیت انسانی انسان مساوی است با تمرد و عصیان و آزادی.
ب) از نظر فلسفه های اومانیستی و انسانی، آزادی عرفانی دردی از بشر را دوا نمی کند.
ج) اسلام، آزادی از ماده را مقدمه تقید به معنی نمی داند.
د) از نظر عرفان از هر دو جهان آزاد باید بود، اما بندگی عشق را گردن باید نهاد.

۴۴- کدام گزینه از مسلمات و ضروریات اسلام در خصوص رابطه دنیا و آخرت است؟

- الف) جمع میان دنیا و آخرت از نظر برخوردار شدن ممکن نیست.
ب) جمع میان دنیا و آخرت از نظر ایده آل بودن و هدف اعلی قرار گرفتن ناممکن است.
ج) دنیا و آخرت به منزله دو «هوو» هستند که هرگز سازگار نخواهند شد.
د) دنیا و آخرت به منزله مشرق و مغربند و نزدیکی به هر کدام عین دوری از دیگری است.

۴۵- این حدیث از کیست؟ «لیس منا من ترک دنیا لدینه او ترک دینه لدنیه» آن که دنیای خود را به بهانه دین و یا

دین خویش را به خاطر دنیا رها کند از ما نیست.

- الف) پیامبر خدا (ص) ب) امام علی (ع) ج) امام کاظم (ع) د) امام حسن (ع)

■ سوالات تشریحی رشته آشنایی با مفاهیم نهج البلاغه

- پاسخ سوالات تشریحی را در پشت پاسخنامه بنویسید و در صورت استفاده از برگه اضافی حتماً مشخصات خود را بر روی برگه اضافی نوشته و از مراقبین محترم بخواهید برگه را به پاسخنامه چهارگزینه ای شما پیوست نمایند.

۱- دو امتیاز کلمات امیرالمؤمنین(ع) که از قدیمترین ایام مطرح بوده اند را بیان کنید؟

۲- ارکان چهارگانه ادب کدام کتاب ها هستند؟

۳- مجموع مسائلی که در رابطه با مسئله خاص خلافت بعد از پیغمبر(ص) و مقام اختصاصی اهل بیت(ع) در میان امت،

در نهج البلاغه طرح شده است را عنوان نمایید؟

۴- اهل دنیا در خطبه ۳۲ نهج البلاغه به چهار گروه تقسیم شده اند، آن چهار گروه کدامند؟

۵- هشت عنوان از مباحث و مسائلی که - از نظر شهید مطهری(ره) - در نهج البلاغه آمده است را نام ببرید.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت فرسنگی و دانشجویی

مرکز قرآن و عترت

پاسخنامه مرحله دانشگاهی

بخش معارف قرآنی و سیره معصومین □ بیست و دومین جشنواره قرآن و عترت □
دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور

ردیف	الف	ب	ج	د	ردیف	الف	ب	ج	د
۲۴				✓	۱			✓	
۲۵			✓		۲		✓		
۲۶	✓				۳			✓	
۲۷			✓		۴				✓
۲۸			✓		۵			✓	
۲۹				✓	۶		✓		
۳۰				✓	۷	✓			
۳۱		✓			۸		✓		
۳۲		✓			۹				✓
۳۳	✓				۱۰			✓	
۳۴				✓	۱۱		✓		
۳۵		✓			۱۲			✓	
۳۶		✓			۱۳	✓			
۳۷		✓			۱۴		✓		
۳۸		✓			۱۵		✓		
۳۹			✓		۱۶			✓	
۴۰			✓		۱۷	✓			
۴۱				✓	۱۸			✓	
۴۲				✓	۱۹		✓		
۴۳		✓			۲۰		✓		
۴۴			✓		۲۱	✓			
۴۵			✓		۲۲				✓
					۲۳			✓	

➤ پاسخ سوالات تشریحی:

۱- صفحه: ۹۶

۲- صفحه: ۱۱۷-۱۱۸

۳- صفحه: ۲۱۵

۴- صفحه: ۱۱۷

۵- صفحه: ۲۰۲